

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI ETYKI POSELSKIEJ

(NR 23)

z dnia 18 grudnia 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Etyki Poselskiej (nr 23)

18 grudnia 2024 r.

Komisja Etyki Poselskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Zbigniewa Sosnowskiego (PSL-TD)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- rozpatrzenie sprawy dotyczącej wypowiedzi posła Bronisława Foltyna zamieszczonej w dniu 8 listopada 2024 r. w serwisie społecznościowym X, stanowiącej podstawę wniosku posła Marcina Józefaciuka z dnia 13 listopada 2024 r. – kontynuacja,
- rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji Etyki Poselskiej na okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2025 r.,
- zajęcie stanowiska w sprawach, które wpłynęły do Komisji,
- wybór przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Łukasz Andrzejczyk** i **Beata Maciak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Otwieram posiedzenie Komisji Etyki Poselskiej.

Witam państwa posłów członków Komisji, witam bardzo serdecznie także naszych współpracowników.

Stwierdzam kworum.

Wobec niewniesienia uwag do protokołu poprzedniego posiedzenia Komisji protokół uważam za przyjęty.

Porządek dzienny posiedzenia otrzymaliście państwo w zawiadomieniach. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę uwag. Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty bez zmian.

Przed przystąpieniem do realizacji porządku dziennego zgłaszam, w trybie art. 156 ust. 1 regulaminu Sejmu, wniosek o zamknięcie posiedzenia Komisji wraz z propozycją określenia osób, których udział w posiedzeniu jest niezbędny, tj. członków Komisji, zaproszonych posłów i pracowników Kancelarii Sejmu. Ta część posiedzenia, podczas której zapada postanowienie o zamknięciu posiedzenia, jest zamknięta.

Czy ktoś jest przeciw? Nie słyszę sprzeciwu, wniosek uważam za przyjęty.

Szanowni państwo, przystępujemy do realizacji pkt 1 porządku dziennego, czyli do rozpatrzenia sprawy dotyczącej wypowiedzi posła Bronisława Foltyna zamieszczonej w dniu 8 listopada 2024 r. w serwisie społecznościowym X, stanowiącej podstawę wniosku posła Marcina Józefaciuka z dnia 13 listopada 2024 r.

To jest kontynuacja wcześniejszych prac. Przypominam państwu, iż na posiedzeniu w dniu 4 grudnia br. Komisja wysłuchiwała uzasadnienia wniosku przedstawionego przez posła Marcina Józefaciuka. Na początku tamtego posiedzenia był również obecny pan poseł Bronisław Foltyn, ale ze względu na swoje inne obowiązki musiał opuścić budynek Sejmu i nie doszło do wysłuchania jego wyjaśnień. W związku z tym przełożyliśmy wysłuchanie pana posła na dziś. Z tego, co wiem, pan poseł Bronisław Foltyn jest obecny.

Proszę zaprosić pana posła do sali obrad Komisji.

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Dzień dobry.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dzień dobry, witamy pana posła. Bardzo proszę o podpisanie listy obecności i zajęcie wskazanego miejsca. Informuję, że posiedzenie Komisji jest zamknięte na czas jego trwania, a po zakończeniu pełny zapis przebiegu posiedzenia będzie zamieszczony w systemie informacyjnym Sejmu.

Panie pośle, proszę o złożenie stosownych wyjaśnień w znanej panu sprawie.

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Złożę króciutko wyjaśnienia, ponieważ, prawdę mówiąc, nie wiem, w jakim celu zostałem wezwany. W tym poście, w którym rzekomo porównuję pana posła do kogoś, tak to sformułował pan Józefaciuk, wyraźnie zaznaczam, że proszę o to, żeby nie porównywać go do nikogo. I na tym chyba zakończę moją wypowiedź. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dziękuję serdecznie.

Przechodzimy do pytań członków Komisji. Bardzo proszę, czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zadać pytanie? Na razie nie widzę zgłoszeń, w związku z tym zadam pytanie jako pierwszy.

To jest kolejna sprawa, a właściwie kontynuacja pewnej sprawy, która ciągnęła się od pewnego czasu, dlatego chciałbym, żeby pan poseł mi odpowiedział na pytanie, co chciał osiągnąć, zestawiając takie dwa zdjęcia i dodając to zdanie: „Zapomniałem jeszcze o jednym, o środkach farmaceutycznych”? Co w ten sposób chciał pan osiągnąć?

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Chciałem wskazać na to, że pan Józefaciuk używa środków farmaceutycznych i publikuje treści w internecie pod wpływem tych środków.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Przepraszam, panie pośle, ale czy ma pan jakiegokolwiek dowody na to, że poseł Józefaciuk używa środków farmaceutycznych?

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

One są niejako widoczne na tym materiale, bo to jest filmik, a nie zdjęcie. Ponieważ to jest filmik, to tam są widoczne ewidentne sugestie. Poza tym pan Józefaciuk się z tym nie kryje. W wielu wywiadach mówił na ten temat.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z pań lub panów posłów chciałby zadać jakieś pytanie?

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Chcę się tylko dopytać, czy przyznaje pan poseł, że ten post dotyczy posła Józefaciuka? Te uwagi i to zestawienie zdjęć, które niby mają niczemu nie służyć, dotyczą jednak posła Józefaciuka – przyznaje pan to, tak?

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Na tym króciutkim filmiku, jeszcze raz zaznaczam, że to jest filmik, a nie zdjęcie, znajduje się poseł Józefaciuk pod wpływem środków farmaceutycznych, o których mówił w wywiadzie, że ich używa.

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

To jeszcze jedno pytanie dopytujące. Uważa pan, że takie wpisy są właściwe, że takie wpisy przystoją parlamentarzystyście?

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Jeśli chodzi o powielanie treści, które rok wcześniej przewijały się w wywiadach i cała Polska o tym mówiła, to uważam, że tak. Im więcej ludzi wie, że takie rzeczy się dzieją w Sejmie i że jest parlamentarzysta, który reprezentuje wyborców w taki sposób, tym lepiej. Myślę, że Polacy powinni o tym wiedzieć.

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Przy okazji propaguje się także treści faszystowskie.

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

W jaki sposób?

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Przecież mamy na zdjęciu swastykę, a pan zestawiał ze sobą te zdjęcia.

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Więc pani jednak sugeruje, że się propaguje, chociaż ja wyraźnie prosiłem, żeby tego nie sugerować.

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Ale pan to zamieścił w środkach masowej komunikacji. Pan użył social mediów, które przecież są środkiem masowego przekazu.

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Nie rozumiem, na jakiej podstawie to pani sugeruje.

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

W takim razie, po co wsadził pan tam to zdjęcie? Po co wsadził pan takie zdjęcia w swoim poście?

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

To są filmiki, dwa filmy.

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Dobrze, ale czy uważa pan... Czemu miało służyć to zdjęcie?

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Pani poseł, zarzuciła mi pani, że tam były propagowane faszystowskie treści.

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

A nie jest tak?

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Bardzo proszę, żeby pani wskazała, gdzie są niby te treści.

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Chociażby swastyka na zdjęciu. To nie jest treść faszystowska?

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Ale to jest filmik archiwalny, prawda?

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Który czemu służy? Czemu służy umieszczenie tego filmu w tamtym poście? Czemu to ma służyć?

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

To jest filmik historyczny, a swastyki z historii pani nie wykasuje.

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Ale co akurat ma ten historyczny filmik do posta Józefaciuka?

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

To pani zasugerowała, że filmik i poseł mają coś wspólnego. Ja wyraźnie prosiłem, aby tego nie łączyć.

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Tylko że pan sam to połączył, konstruując w taki sposób swój wpis. Uważa pan, że to jest w porządku?

Poseł Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Pani poseł, proszę przeczytać drugie zdanie.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dziękuję.

Rozumiem, że pani poseł wyczerpała swoje pytania. Teraz głos ma pani poseł Hanajczyk, a potem pan poseł Berkowicz. Bardzo proszę.

Posel Agnieszka Hanajczyk (KO):

Może to będzie pytanie retoryczne i chyba znam odpowiedź, ale mimo to zapytam: Czy to pana bawi? Chciałabym także zapytać, w jakim celu pan przyszedł dzisiaj na posiedzenie Komisji Etyki Poselskiej?

Posel Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Zostałem zaproszony.

Posel Agnieszka Hanajczyk (KO):

To prawda, ale jest pan chyba świadomy, że zaprosiliśmy pana w związku z treściami, które zostały zamieszczone na panu profilu, żeby pan odpowiedział na nasze pytania.

Posel Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Tak.

Posel Agnieszka Hanajczyk (KO):

I naprawdę pan uważa, że teraz poważnie odpowiada na te pytania?

Posel Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Tak, oczywiście.

Posel Agnieszka Hanajczyk (KO):

Czyli zachowuje pan powagę posła i przestrzega określonych standardów?

Posel Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Trudno jest przestrzegać odpowiednich standardów...

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Szanowni państwo, bardzo proszę, pytanie i odpowiedź, bez tego typu dyskusji.

Posel Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

W takim razie proszę o zadanie pytania.

Posel Agnieszka Hanajczyk (KO):

To było pytanie. Czy przestrzega pan określonych standardów, takich, których przestrzegania oczekują od nas wyborcy? Rozumiem, że pan uważa, iż dochowuje tego rodzaju standardów.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dziękuję za pytanie.

Proszę o odpowiedź, panie pośle.

Posel Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Tak, uważam, że zachowuję takie standardy.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dziękuję.

Do zadania pytania zgłaszał się jeszcze pan poseł Berkowicz. Bardzo proszę.

Posel Konrad Berkowicz (Konfederacja):

Szczerze mówiąc, do tej pory nawet nie wiedziałem, że to jest filmik. Miałem tylko wydruk przygotowany na posiedzenie Komisji i nie wiedziałem, że poseł Józefaciuk znajduje się, że tak powiem, w stanie upojenia narkotycznego. Jeśli dobrze zrozumiałem, to według jego sugestii, tak?

Posel Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Tak.

Posel Konrad Berkowicz (Konfederacja):

Staram się wszystko dobrze zrozumieć. Czy według pańskiej wiedzy Adolf Hitler używał środków psychoaktywnych?

Posel Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Tak, to jest wiedza powszechna.

Posel Konrad Berkowicz (Konfederacja):

Aha, czyli to o to chodzi. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Przyznam, że też chciałem zadać to pytanie, czy zna pan, choćby pobieżnie, sylwetkę Adolfa Hitlera, ale już pan odpowiedział twierdząco.

Czy są jeszcze jakieś pytania do pana posła? Nie ma. Panie pośle, bardzo dziękujemy za przybycie na posiedzenie Komisji Etyki Poselskiej. O podjętej przez nas decyzji zostanie pan odpowiednio poinformowany.

Posel Bronisław Foltyn (Konfederacja) – spoza składu Komisji:

Dziękuję państwu.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Proszę państwa, otwieram dyskusję w powyższej sprawie.

Kto chciałby zabrać głos? Czy są jakieś wnioski albo sugestie?

Posel Agnieszka Hanajczyk (KO):

Proszę przypomnieć katalog kar, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Zgodnie z regulaminem Komisji możemy posłowi zwrócić uwagę, udzielić upomnienia albo udzielić nagany. Do podjęcia uchwały w dwóch ostatnich przypadkach potrzebna jest bezwzględna większość głosów.

Posel Agnieszka Hanajczyk (KO):

W takim razie składam wniosek ukaranie posła Foltyna najwyższą możliwą karą, czyli naganą.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Został zgłoszony wniosek o karę nagany. Czy są jakieś inne sugestie? Proszę, panie pośle.

Posel Jacek Świat (PiS):

Pani poseł zgłosiła wniosek, ale nie bardzo wiem dlaczego. Pan poseł Foltyn sobie zażartował i wpuścił nas w maliny. Nie ma tu propagandy jakiegoś totalitarnego reżimu, natomiast wprost pan poseł pisze, żeby nie dokonywać żadnych porównań, a my na siłę porównujemy, sugerując, że poseł Foltyn porównał te dwie postaci. Zupełnie się zapętliliśmy i myślę, że jeżeli zagłosujemy za tym wnioskiem, to się trochę ośmieszymy, delikatnie mówiąc.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dziękuję, panie pośle.

Widzę, że zgłaszają się panie posłanki, ale wcześniej udzielić sobie głosu.

Otóż kolego pośle, chciałbym jednak przekonać kolegę, dlatego proszę, żeby zwrócił pan uwagę na odpowiedź pana posła Foltyna na pytanie kolegi Berkowicza, czy zna pobieżnie życiorys Adolfa Hitlera. Odpowiedział, że tak i że wie, iż Hitler używał środków farmaceutycznych. Tą odpowiedzią dał nam niejako także odpowiedź, że w jego poście chodziło mu o porównanie jednej i drugiej osoby. Niestety ta odpowiedź upewniła mnie, że to bynajmniej nie był żart. Osobiście nie chciałbym, żeby ktoś zestawiał mnie z taką osobą jak Hitler, mając przy tym pełną świadomość, o co chodzi. Ale to jest oczywiście tylko moje spostrzeżenie.

Pani poseł Hanajczyk, bardzo proszę.

Posel Agnieszka Hanajczyk (KO):

W ogóle nie czuję się wpuszczona w maliny i przyznam szczerze – wprawdzie nie ma już pana posła Foltyna, ale gdyby pan poseł był, to powiedziałabym to samo – ani nie czuję się wpuszczona w maliny, ani nie uważam, że jest to jakieś wyrafinowane poczucie humoru. To nie było żartobliwe ani nie ma w ogóle żadnego potencjału. To jest po prostu głupie, niemądre. Przyjmując taką narrację kabaretową, jaką próbuje nam zaserwować pan

poseł Foltyn, powiedziałabym, że bardzo ubolewam nad tym, iż najwyższą karą, którą może wymierzyć Komisja Etyki Poselskiej, jest tylko kara nagany. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dziękuję serdecznie.

Zgłaszała się jeszcze pani poseł Ueberhan, bardzo proszę.

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Chcę tylko dodać, że też nie widzę w tym niczego zabawnego. Nawet jeżeli w zamierzeniu posła Foltyna to miał być żart, to on jest nieśmieszny, natomiast jest obraźliwy. Przychyłam się do wniosku o wymierzenie najwyższej możliwej kary, mając nadzieję, że to zniechęci posła do kolejnych tego typu wpisów, które w mojej ocenie nie przystoją parlamentarzystom.

Jeśli chodzi zaś o zestawienie ze sobą dwóch zdjęć, to bez wątpienia mamy do czynienia z porównaniem. Można porównywać za pomocą słów, ale można też porównywać za pomocą skojarzeń i za pomocą obrazów, dokładnie z takim porównaniem mamy do czynienia. To porównanie jest po prostu obraźliwe i niestosowne. W mojej ocenie to są treści, które powinno się zgłaszać Facebookowi czy Twitterowi do usunięcia, nie wiem dokładnie, gdzie to zostało zamieszczone, ale w każdym razie to są treści, które należałoby usuwać z uwagi na faszystowskie symbole, które znajdują się na jednym ze zdjęć.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z pań lub panów posłów chciałby jeszcze zabrać głos? Jeśli nie, to przypominam, że padł wniosek o ukaranie pana posła Foltyna naganą. Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za podjęciem takiej uchwały? (4) Kto jest przeciw? (2) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja podjęła uchwałę o ukaraniu naganą posła Foltyna. Podstawę wymierzenia kary regulaminowej stanowi stwierdzone naruszenie zasad etyki poselskiej, postanowień art. 6 – zasada dbałości o dobre imię Sejmu oraz art. 5 – zasada rzetelności.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie pkt 1 porządku dziennego. Przystępujemy do rozpatrzenia pkt 2 – rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji Etyki Poselskiej na okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2025 r. Członkowie Komisji otrzymali projekt planu pracy. Czy macie państwo jakieś uwagi do tego planu?

Plan pracy Komisji, jak wynika z tego, co macie państwo przed sobą, obejmuje rozpatrywanie spraw posłów, którzy zachowują się w sposób nieodpowiadający godności posła, zarówno na podstawie wniosków, które będą wpływać do Komisji z zewnątrz, jaki – proszę tym pamiętać – na podstawie inicjatywy własnej Komisji. Mamy prawo podejmować taką inicjatywę. To jest oczywiście stała praca naszej Komisji. Oprócz tego po upływie 6 miesięcy, zgodnie z postanowieniami regulaminu, dokonamy także zmiany przewodniczącego Komisji. Nastąpi to w czerwcu 2025 r.

Czy są jakieś uwagi do planu pracy? Jeśli nie ma, to przystąpimy do głosowania.

Kto z państwa jest za tym, abyśmy przyjęli plan pracy na pierwsze półrocze 2025 r. w zaproponowanym kształcie? (6) Wszyscy za, bez głosów przeciwnych i wstrzymujących się. Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że plan pracy został przyjęty.

Szanowni państwo, chcę bardzo serdecznie podziękować wszystkim członkom Komisji za wykonaną pracę w zakresie kontroli oświadczeń majątkowych posłów. To pozwala nam na realizację planu z tego półrocza. Oczywiście zwracam uwagę, że ci posłowie, w których oświadczeniach wychwyciliście państwo jakieś nieścisłości, zostaną wezwani do złożenia wyjaśnień na piśmie, zgodnie z art. 8 ust. 2 regulaminu Komisji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania. Wszystkie formalności przygotowuje nam naturalnie sekretariat, ale to już nowy przewodniczący lub przewodnicząca będą te wezwania podpisywać i prowadzić dalszą procedurę.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie pkt 2 porządku dziennego.

Przechodzimy do realizacji pkt 3 – zajęcie stanowiska w sprawach, które wpłynęły do Komisji. Jak państwo zapewne zauważyliście, wpłynęły dwie nowe sprawy. Pierwsza z nich to wniosek oznaczony nr EPS-032.104.24, wniosek osoby fizycznej z dnia 5 grudnia 2024 r.

w sprawie dotyczącej posła Szymona Pogody. Zakładam, że państwo się zapoznali z tą sprawą, więc tylko powiem, że dokonaliśmy przeglądu materiału filmowego, z którego jasno wynika, że na pewno wniosek nie może dotyczyć pana posła Pogody. Przyjmując ten wniosek, skrzywdzilibyśmy pana posła Pogodę, ponieważ tego czynu dopuścił się inny poseł.

Szanowni państwo, niezależnie jednak od tego, kto to robił, nie wiem, czy to jest wniosek, który powinna rozpatrywać Komisja Etyki. W sumie to jest drobna sprawa, my nie znamy szczegółów tamtego zajścia, ale niezależnie od tych okoliczności uważam, że za to, co się dzieje na posiedzeniu komisji, odpowiada jej przewodniczący. Jeśli padają jakieś obraźliwe słowa kierowane do posłów, wobec posłów, to wówczas nasza Komisja powinna zareagować, ale w tym przypadku, kiedy chodzi o to, że ktoś drapał mikrofon... Uważam, że wystarczyłoby, gdyby przewodniczący owej komisji zwrócił uwagę takiej osobie. Nie zwrócił, jego sprawa, ale nie wiem, czy jest to sprawa dla nas. Uczciwie zaznaczę, że chodzi o posła dzisiejszej opozycji.

Szanowni państwo, wnoszę o niepodjęcie inicjatywy w tej sprawie. Sprawdziłem i wiem, kto to był, ale nie widzę powodu, żebyśmy zajmowali się tą sprawą jako Komisja Etyki Poselskiej. Dlatego, jeszcze raz powtarzam, zgłaszam wniosek o niepodjęcie inicjatywy w tej sprawie.

Czy ktoś z państwa posłów chciałby coś na ten temat powiedzieć? Jeżeli nie, to poddam mój wniosek pod głosowanie.

Kto jest za niepodjęciem inicjatywy w tej sprawie? (6) Wszyscy za, dziękuję. Stwierdzam, że Komisja jednogłośnie, bez głosów przeciw i wstrzymujących się, zdecydowała o niepodjęciu inicjatywy w tej sprawie.

Drugi wniosek, oznaczony nr EPS-032.105.24, został złożony przez panią posł Martę Stożek i dotyczy wypowiedzi posła Marka Sawickiego w dniu 15 listopada 2024 r. w programie „Onet Rano”. Ponieważ sprawa dotyczy posła z mojego klubu, to w tym przypadku oczekuję raczej na sugestie z państwa strony.

Zgłasza się pani przewodnicząca Ewa Schädler, bardzo proszę.

Poseł Ewa Schädler (Polska2050-TD):

Szanowni państwo, słowa, które mają być podstawą do wszczęcia albo niewszczęcia inicjatywy, prawdopodobnie padły, bo inaczej nie byłoby tego wniosku.

Nie chciałabym zostać posądzona przez państwa albo przez opinię publiczną o ageizm, ale muszę państwu powiedzieć, że jestem posłanką, która młodość już dawno ma za sobą i może dlatego dosyć często spotykam się z prostymi sformułowaniami, których w dzisiejszym świecie już nie przystoi używać albo nawet o tym mówić.

Bardzo przepraszam, wyrosłam na wierszyku o Murzynku Bambo, który mieszka w Afryce, a dzisiaj jest to przykład rasizmu. Ponieważ pan poseł Sawicki jest troszkę ode mnie starszy, to wydaje mi się, że skoro użył takiego sformułowania, jakie zostało przytoczone we wniosku, to na pewno z jego strony nie było to świadome przekroczenie dopuszczalnych standardów, nie było też celowym i świadomym aktem rasizmu. Po prostu jest osobą troszkę starszą od młodej generacji, która jest bardzo uwrażliwiona, w sumie bardzo dobrze, i zwraca nam, starszym, uwagę na to, że pewnych słów nie wypada dzisiaj używać, takich jak „biały” czy „czarny”, tylko są na to inne określenia, pełne szacunku.

Wysoka Komisjo, uważam, że nie powinniśmy podejmować inicjatywy w tej sprawie i taki wniosek niniejszym składam. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Pani poseł Hanajczyk.

Poseł Agnieszka Hanajczyk (KO):

Całkowicie się z tym zgadzam. Powiedziałabym nawet, że to sformułowanie jest jakby przerywnikiem, czymś... Na pewno nie niesie ono negatywnego skojarzenia. Jestem przekonana, że gdyby tu był pan poseł Sawicki... To nie ma pejoratywnego charakteru.

Czytając wniosek, zastanawiałam się, czy nie użył tych słów właśnie z uwagi na wiek i pewne przyzwyczajenia, oswojenie głowy z takimi łatwymi wypowiedziami, które dzisiaj publicznie są nieakceptowane. Prawdopodobnie to miało taką konotację, ale dobrze,

że o tym w ogóle mówimy. To jest chyba najważniejsze, to jest istota rzeczy, że o tym mówimy, że powinno się unikać takich sformułowań.

Popieram oczywiście wniosek pani poseł.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Nadal jedynym zgłoszonym wnioskiem pozostaje wniosek pani poseł Ewy Schädler o niepodejmowanie inicjatywy. Zgłaszał się jeszcze pan poseł Berkowicz, bardzo proszę.

Poseł Konrad Berkowicz (Konfederacja):

Popieram oczywiście zgłoszony wniosek, natomiast do protokołu chciałbym złożyć zdanie odrębne. Uważam, że wierszyk „Murzynek Bambo” nie jest rasistowski. Uważam także, że wyrażenie „normalnie jak biali ludzie” też nie jest rasistowskie, tylko istnieje w języku ze względu na historię związaną z cywilizacją łacińską, nazywaną przecież cywilizacją białego człowieka.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dziękuję serdecznie.

Nadal mamy tylko jeden wniosek. Zgłaszał się jeszcze poseł Świat, bardzo proszę.

Poseł Jacek Świat (PiS):

Skoro ma być do protokołu, to powiem, że bardzo się cieszę, że panie zwróciły uwagę na kwestię wieku. W moim pokoleniu to było sformułowanie dość popularne i często stosowane, bez najmniejszego kontekstu rasistowskiego czy chęci poniżenia kogoś, broń cię Panie Boże.

Zgadza się także z panem posłem, że źródłem takiego sformułowania jest jednak różnica w historii różnych kultur i różnych cywilizacji. Szczerze mówiąc, jestem zaniepokojony i tym wnioskiem, i stwierdzeniami, że na przykład Murzynek Bambo jest rasistowski. Na miłość boską, Murzynek Bambo nie jest rasistowski, tylko to jest ciepły i sympatyczny wierszyk, który wręcz przeciwnie, usiłuje Polaków... Dzisiaj czarnoskórzy na ulicach naszych miast to jest normalka, ale pamiętam, że w latach mojej młodości to była sensacja.

Poseł Konrad Berkowicz (Konfederacja):

Często pozytywna sensacja.

Poseł Jacek Świat (PiS):

Dzieci się nawet bały Murzynów, bo to byli czarni ludzie, a Julian Tuwim właśnie próbował te bariery i te obawy przełamać w żartobliwy, ciepły sposób. Sądzę, że ten wniosek i w ogóle takie myślenie jest naprawdę bez sensu, jest naprawdę groźne, bo po prostu jest zapowiedzią cenzury, ale to już jakby inna bajka. A to, że ludzie są różni... Cóż, są. Ja jestem stary, panie są młode. Ja nie jestem piękny, panie są piękne. Ja jestem mały, pan przewodniczący jest wysoki. Różnimy się, ale na miłość boską, nie róbmy z takich rzeczy, z takich porównań jakiegoś larum.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dziękuję, panie pośle.

Myślę, że jesteśmy w tej kwestii zgodni.

Jeszcze pani przewodnicząca Ewa Schädler, bardzo proszę.

Poseł Ewa Schädler (Polska2050-TD):

Chciałam tylko zwrócić uwagę szanownym panom członkom Komisji, którzy odnieśli się do mojego porównania, że swoją wrażliwość buduję dzisiaj nie na mojej opinii, tylko słuchając i wsłuchując się w słowa tych osób, których to dotyczy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dziękuję za to wyjaśnienie. Pani poseł Ueberhan, bardzo proszę.

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Zgadza się z wnioskiem posłanki Schädler, chciałam zająć w tej kwestii stanowisko, ponieważ na ten temat jeszcze się nie wypowiadałam.

Rozumiem oczywiście uzasadnienie tego wniosku, że to sformułowanie, o którym rozmawiamy, wynika z pewnego przyzwyczajenia, że jest to zwyczajowe wyrażenie, które kiedyś było odbierane jako zupełnie normalne. Dzisiaj, w rzeczywistości, która się zmienia, i dobrze, że się zmienia, może mieć jednak inny odbiór. Dla mnie jednak decydującą kwestią w tym przypadku jest intencja posła Sawickiego, która wynika wprost z tego sformułowania.

W tym drugim zdaniu, którego nie przytaczamy, mamy użyte sformułowanie: „Kulturalnie, bez obrażania”. Widocznie miała miejsce jakaś żywiołowa dyskusja, tak zakładam, bo nie słuchałam tej audycji, w trakcie której poseł Sawicki postanowił zapanować nad zbyt rozgrzanymi emocjami i dlatego użył takiego sformułowania. Jeżeli wyjęlibyśmy z wypowiedzi posła tylko jedno słowo – „biali”, to wyraźnie widać, że chciał rozmawiać normalnie, kulturalnie, bez obrażania. To wyraźnie pokazuje, że jego intencja była jak najbardziej pozytywna i nie widzę podstaw do wszczynania postępowania przez Komisję Etyki Poselskiej. Po prostu do wypowiedzi pana posła wkradło się słowo, które jest obecnie inaczej odbierane, niż było kiedyś. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Sądzę, że nasza dyskusja pokazuje, że warto rozmawiać. Jak widać, chyba wszyscy zmierzaliśmy w jednym kierunku. W tej sytuacji z przyjemnością poddam pod głosowanie wniosek w tej sprawie. Proszę tylko zwrócić uwagę, że jako przewodniczący oddałem państwu pierwszeństwo wypowiedzi, ponieważ poseł jest członkiem mojego klubu parlamentarnego i zależało mi na obiektywnej ocenie tego wniosku.

Szanowni państwo, poddaję pod głosowanie wniosek o niepodjęcie inicjatywy w sprawie posła Sawickiego.

Kto z pań i panów posłów jest za tym wnioskiem? (6) Dziękuję bardzo, jednogłośnie wszyscy za, bez głosów przeciw i wstrzymujących się. Stwierdzam, że Komisja podjęła uchwałę o niepodjęciu inicjatywy w powyższej sprawie.

Na tym wyczerpaliśmy pkt 3 dzisiejszego porządku obrad. Przystępujemy do realizacji pkt 4 – wybór przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego Komisji.

Drodzy państwo, zwyczajowo wyboru przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego dokonujemy parami. Mieliśmy już parę Koalicja Obywatelska i przedstawiciel PiS oraz PSL i przedstawicielka Polski 2050 Szymona Hołowni. Teraz musimy stworzyć parę z przedstawicieli Lewicy i Konfederacji.

Proszę o państwa sugestie dotyczące kandydata lub kandydatki na przewodniczącego Komisji. Widzę, że zgłasza się pani poseł Schädler, ale zanim udzielę jej głosu, niejako trochę uprzedzając fakty, chcę państwu posłom bardzo serdecznie podziękować za to, że w ostatnim półroczu potrafiliśmy, szanując się wzajemnie, podejmować czasami trudne decyzje, bo wcale nie jest mi przyjemne karanie innych kolegów parlamentarzystów. Myślę jednak, że mamy prawo i obowiązek czuwać nad tym, żeby posłowie jak najmniej byli wobec siebie złośliwi, a jak najwięcej było w nas wzajemnej życzliwości.

Pani przewodnicząca Schädler, bardzo proszę.

Poseł Ewa Schädler (Polska2050-TD):

Również chciałbym podziękować państwu za minione pół roku i jednocześnie od razu zgłosić kandydaturę pani Katarzyny Ueberhan na przewodniczącą Komisji.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Padła propozycja kandydatury pani poseł Ueberhan na nową przewodniczącą Komisji. Ponieważ klub Lewicy jest większy niż klub Konfederacji, to w tej sytuacji pan poseł Berkowicz zostałby zastępcą przewodniczącego. Tak wynika z dotychczasowego zwyczaju.

Poseł Jacek Świat (PiS):

Zwyczajowo, kiedy wybieramy po raz pierwszy parę przewodniczący i zastępcę, przedstawiciel większego klubu zostaje przewodniczącym, a przy kolejnym wyborze posłowie zamieniają się funkcjami.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Czy pan poseł Berkowicz to akceptuje?

Posel Konrad Berkowicz (Konfederacja):

Oczywiście.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Szanowni państwo, zostały zgłoszone kandydatury na przewodniczącą i zastępcę przewodniczącej, zresztą z uzasadnieniem, dlaczego tak, a nie inaczej. Jedno jest pewne – każdy z nas będzie zarówno przewodniczącym, jak i zastępcą, ponieważ co pół roku jest wymieniane całe prezydium Komisji. Zgodnie z art. 145 ust. 3 regulaminu Sejmu oraz art. 1 ust. 3 regulaminu Komisji Etyki Poselskiej kadencja przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego trwa 6 miesięcy.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za tym, aby przewodniczącą Komisji została pani poseł Ueberhan? (6) Dziękuję bardzo, jednogłośnie wszyscy za. Stwierdzam, że Komisja wybrała panią poseł Ueberhan na swoją przewodniczącą.

Szanowni państwo, proponuję, żeby zastępcą przewodniczącego został pan poseł Berkowicz. Rozumiem, że jest zgoda co do tej kandydatury. Poddaję mój wniosek pod głosowanie.

Kto z państwa jest za tym, żeby przez pół roku pan poseł Berkowicz pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego Komisji Etyki Poselskiej? (6) Jednogłośnie wszyscy za. Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że zastępcą przewodniczącego Komisji został wybrany pan poseł Konrad Berkowicz.

Zanim zamknę posiedzenie, chcę państwa zapytać, czy może są jakieś sprawy, które powinniśmy jeszcze omówić? Nie ma.

Posel Katarzyna Ueberhan (Lewica):

Bardzo państwu dziękuję za wybór.

Przewodniczący poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Szanowni państwo, ponieważ zbliżają się święta Bożego Narodzenia, chciałbym państwu w imieniu prezydium życzyć radosnych, błogosławionych świąt Bożego Narodzenia. Wszystkiego dobrego, szczęść Boże.

Zamykam posiedzenie Komisji.